

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

„ HRA JE MOJA CESTA K POZNANIU SVETA „

Stupeň vzdelania: predprimárne vzdelanie

Vyučovací jazyk: slovenský

Forma vzdelávania: celodenná, poldenná

Miesto vydania: MŠ Hontianske Nemce , 96265

Mgr. Lucia Knošková
Zástupkyňa MŠ

Identifikačné údaje:

Názov školy: Základná škola s materskou školou Hontianske Nemce

Adresa školy: Hontianske Nemce 77

IČO: 37833707

Riaditeľ ZŠ s MŠ: Mgr. Milan Štievko

Zástupkyňa riaditeľa - elokované pracovisko : Mgr. Lucia Knošková

Kontakt: 0455591130, 0911910846, h.n.materskaskola@gmail.com

Ciele výchovy a vzdelávania v materskej škole

Hlavným cieľom výchovy a vzdelávania v našej MŠ je všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa a dosiahnutie jeho optimálnej perceptuálno – motorickej, kognitívnej a citovo – sociálnej úrovni, ako základ pripravenosti na vzdelávanie v základnej škole a na život v spoločnosti. To je náplňou činnosti počas realizácie obsahu nášho školského vzdelávacieho programu.

Zameriame sa na plnenie všeobecných cieľov výchovy a vzdelávania v MŠ:

- ❖ od prvého vstupu dieťaťa do kolektívu MŠ dbáme na to, aby dieťa pociťovalo bezpečie a istotu a nadobúdalo potrebu kontaktu s rovesníkmi a dospelými,
- ❖ vytvárame podmienky na plynulú adaptáciu dieťaťa,
- ❖ realizáciou hier a činností primeraných veku dieťaťa podporujeme vzťah k poznávaniu a učeniu,
- ❖ podporujeme rozvoj individuálnych spôsobilostí dieťaťa,
- ❖ rozvíjame u dieťaťa dimenzie školskej spôsobilosti, aby sa ľahko adaptovalo na primárne vzdelávanie,
- ❖ dávame deťom možnosť hry, v ktorej spoznáva ešte nepoznané, obohacujeme jeho činnosti bádáním pri ktorom spoznáva svet okolo seba a dáť možnosť priamej skúsenosti,
- ❖ spolupracujeme s rodinou, zriaďovateľom a chránime práva dieťaťa, rešpektujeme potreby dieťaťa a vytvárame podmienky pre šťastný život všetkých detí,
- ❖ zabezpečujeme individuálny rozvoj detí so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami,
- ❖ zabezpečujeme spravodlivú dostupnosť a rovnosť vo výchove a vzdelávaní,
- ❖ spolupracujeme s rodinou a získavame si ich dôveru pri realizovaní výchovy a vzdelávaní v inštitucionalizovanom prostredí

Prostredníctvom hry sa dieťa učí a mení tým svoje vnútorné predpoklady na uskutočnenie ďalších činností. Na jej základe dochádza k uspokojovaniu potrieb dieťaťa. Ideálom výchovy a vzdelávania by mal byť **dobrý** (čestný, morálny, charakterný), **múdry** (vzdelaný, tvorivý), **aktívny** (samostatný, pracovitý, iniciatívny), **šťastný** (vyrovnaný, zdravý) a **zodpovedný** (v konaní voči sebe, ľuďom, životnému prostrediu) **človek**.

Materská škola ako výchovno-vzdelávacia inštitúcia sa líši od rodiny tým, že môže okrem iného naplniť a nasýtiť túžbu dieťaťa po kontakte s rovesníkmi. V predškolskej výchove má svoje nezastupiteľné miesto výchovné spoločenstvo - skupina detí v interakcii s učiteľom

v jednej triede. Vedieť sa hrať nie je pre učiteľa takou jednoduchou záležitosťou. Vedieť sa hrať je veľké pedagogické umenie a treba sa mu učiť. Pri uplatňovaní cieľov predškolskej výchovy učiteľ zohľadňuje potrebu celostného rozvoja osobnosti a vyvážene rozvíja senzomotorickú, kognitívnu, sociálno- citovú úroveň dieťaťa. V predškolskom veku má výchova a vzdelávanie činnostný a procesuálny charakter. Učiteľ je taktný a diskretný ku všetkým deťom bez ohľadu na ich rasovú, náboženskú či národnostnú príslušnosť. Rešpektuje, že právo na šťastné detstvo má každé dieťa. Učiteľova aktivita spočíva v premyslenom vytváraní podmienok na účinný seba rozvoj osobnosti dieťaťa, ktorý nie je možný bez jeho vlastnej aktivity. Učiteľ sa dostáva do roly facilitátora, poradcu, konzultanta.

Pedagogický kolektív v našej MŠ si uvedomuje, že **najdôležitejším poslaním je harmonický rozvoj detskej osobnosti**, pri ktorom uplatňujeme aktivizujúce a interaktívne metódy, prostredníctvom ktorých, sa rovnocenne a vyvážene rozvíjajú všetky stránky osobnosti dieťaťa.

Hlavnou metódou je hra, ktorá je cestou k poznaniu. Dôraz kladieme na aktivitu dieťaťa, poznatky dieťa získava prostredníctvom zážitkového učenia. Naša výchovná práca sa prelína so vzdelávacou a orientuje sa na edukačné aktivity, ktoré zabezpečia rovnakú možnosť vzdelávať sa, posilňovať žiaduce sociálne správanie detí medzi sebou a k pedagógom tiež na základy správnej komunikácie a hodnotovú orientáciu. **Obsah a formu hry** v našej MŠ určuje to, čo dieťa okolo seba pozoruje, prežíva a hlavne to, ako sa správajú a čo robia dospelí ľudia okolo neho.

Vlastné ciele:

- prostredníctvom hier rozvíjame a podporujeme zdravé sebavedomie a sebaistotu detí,
- rozvíjame a podporujeme jedinečnosť detí,
- uľahčujeme dieťaťu plynulú adaptáciu na zmenené prostredie (materská škola) – individuálny prístup,
- edukačnú činnosť zameriavame na výchovu k tvorivosti, oceňujeme tvorivé myslenie detí, všímame si nové myšlienky, podporujeme deti v praktickom overovaní nových vedomostí.
- pri aktivitách umožňujeme deťom byť kreatívne, aby mali radosť, zažívať pocity zodpovednosti, samostatnosti a nezávislosti,

- využívaním hier zameraných na vytváranie spolupatričnosti a uvedomenie si triedy ako výchovného spoločenstva, na odstraňovanie agresivity....., získavať mravné návyky, spôsoby kultúrneho správania, základy životného štýlu a celého života.

-prostredníctvom bežných denných situácií, ale aj modelových situácií utvárať základnú detskú predstavu o tom, čo je dobré a čo zlé, čo sa smie a čo nesmie (neklamať, nebrať cudzie veci, neničiť veci okolo seba, neubližovať, neponižovať, neposmievať sa druhým) a vo vývojovo zodpovedajúcich situáciách sa podľa tejto predstavy chovať (doma, v materskej škole i na verejnosti).

- usporadúvame spoločné akcie s rodičmi, vzájomnou komunikáciou a vtáhováním rodičov do predškolského vzdelávania a chodu materskej školy.

Naším cieľom je :

- **rozvíjať** deti , pripraviť ich na samostatnosť a zodpovednosť,
- **vštepovať** deťom úctu k národným a regionálnym tradíciám,
- **Výchova** základov k zdravému životnému štýlu a zodpovednosti za svoje zdravie,
- environmentálna výchova – **viest'** deti k tvorbe a ochrane životného prostredia,
- **podporiť** zdravého telesného vývoja vplyvom pohybových aktivít,
- **podporovať** vzťah detí k poznávaniu a učeniu hrou,
- **socializácia** dieťaťa, **kooperácia** v skupine,
- **položiť** základ rešpektovania všeľudských etických hodnôt,
- **dosiahnuť** školskú pripravenosť a získať základy pre rozvíjanie schopnosti učiť sa a vzdelávať sa po celý život.

Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti

Predprimárne vzdelávanie získava dieťa absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole, spravidla v školskom roku, v ktorom do 31.augusta dosiahne šiesty rok veku školskú spôsobilosť.

Vlastné zameranie školy

Obec Hontianske Nemce v ktorej sa nachádza naša MŠ je obkolesená krásnou prírodou a životom v nej, ktorá dáva dostatok možností na realizáciu činnosti a hier, vychádzok a rozhovorov o nej. Dávajú nám možnosť uvažovať o tom, prečo sa príroda mení, čo sa

v prírode deje, aký je život prírode. Ako človek môže prírode pomôcť a ako pomáha, ako sa v prírode správame, ako sa do tejto činnosti zapájame svojou aktivitou. Naša obec je známa svojou regionálnou kultúrou. Ľudové zvyky, ktoré sú v našej obci sa aj napriek modernej dobe prenášajú z generácie na generáciu. Pre deti našej MŠ nie je zvláštne poznávať a počúvať ľudové piesne počas rôznych aktivít usporiadaných obcou spolu so základnou školou. Deti majú možnosť zúčastňovať sa divadiel v prírode, divadiel, ktoré hrajú ich rodičia aj občania našej obce. Deti často pri takýchto aktivitách zamieňajú moderné oblečenie za ľudový kroj. Tieto prednosti, ktoré nám dáva okolie a prostredie sa snažíme utužiť pri napĺňaní obsahu školského vzdelávacieho programu. Deti oboznamujeme o tom, čo je pre nich nepoznané a vedieme ich k skúmaniu a bádaniu nového. Dopĺňame ich poznatky, vedomosti a podporujeme záujem rodičov o spoluprácu, dávame rodičom možnosť poznania výchovno – vzdelávacej činnosti v MŠ, aké je naše poslanie a náš spoločný cieľ pri výchove dieťaťa ktoré sa v MŠ pripravuje na vstup do ZŠ. Naša činnosť je zameraná na rozvoj športových aktivít detí. V okolí MŠ máme športové ihriská a školskú záhradu, ktoré nám poskytujú možnosti rôznorodých športových činností a hier. Deti počas pobytu vonku v školskej záhrade využívajú rôzne preliezky, kde si upevňujú obratnosť, vytrvalosť a tiež priateľské vzťahy. Školská záhrada im dáva možnosť spoznávať prírodu, pozorovať počasie, hmyz, rastlinstvo, záhradu a čo sa v nej pestuje.

Poslaním MŠ je výchova a vzdelanie všetkých detí, ktoré MŠ navštevujú. Všetky deti majú rovnaké práva, ale aj rovnaké povinnosti. Pri napĺňaní obsahu ŠkVP našu MŠ navštevujú aj rómske deti, ktoré prichádzajú z trochu iného prostredia. Našou snahou je podporovať záujem rodičov o prácu v MŠ a ich pochopenie toho, že dochádzka ich detí do MŠ je dôležitá a má svoje pozitívny vplyv na všestranný rozvoj detí.

Zameranie MŠ je všestrannejšie. Práca v MŠ je rôznorodá a vyžaduje si veľa úsilia, ale aj lásku, ktorú deťom dávajú zamestnankyne MŠ počas neprítomnosti rodičov a rodinných príslušníkov. Len keď má dieťa istotu a pociťuje lásku osôb okolo seba, môže sa zamerať na poznávanie nového nepoznaného, na utvrdzovanie svojich vedomostí, poznatkov a skúseností. Aj to je zameraním našej MŠ, aby sa naše deti videli aj v nás blízku osobu, ktorá im nielen vstúpuje poznatky, ale vie pomôcť v ťažších situáciách.

Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania

Dĺžka dochádzky dieťaťa do MŠ je niekoľkoročná alebo ročná absolvovaním posledného ročníka predškolského vzdelávania pred plnením povinnej školskej dochádzky. Deti navštevujú materskú školu spravidla od troch do šiestich rokov, vo výnimočných prípadoch aj skôr už od dvoch rokov. Poskytujeme celodennú výchovu a vzdelávanie, ale v prípade záujmu rodičov aj poldennú formu výchovy a vzdelávania.

Učebné osnovy

Učebnými osnovami školského vzdelávacieho programu „**Hra je moja cesta k poznaniu sveta**“ sú vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách.

Východiská plánovania

Východiskami k plánovaniu je rešpektovanie taxonómií vzdelávacích cieľov, dodržiavanie didaktických zásad, metód vyučovacieho procesu. Plánovanie výchovno-vzdelávacej činnosti je úplne v kompetencii učiteľky. Spôsob, forma, rozsah plánov výchovno-vzdelávacej činnosti si určí a odsúhlasí materská škola. Výchovno-vzdelávaciú činnosť spravidla plánuje učiteľka, ktorá má rannú zmenu, no pri plnení vzdelávacích štandardov spolupracujú obe učiteľky v triede. Výkonové štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí vyberáme podľa zvolenej týždennej témy. Týždenné témy sú pevne stanovené. Na úrovni plánovania obsahu vzdelávania je možné a aj žiaduce vzájomné prelínanie vzdelávacích oblastí a ich integrácia. Výkonové štandardy je možné spájať alebo deliť. Výkonové štandardy dosahované v bežných denných aktivitách nie je potrebné plánovať a učiteľky ich majú označené alebo farebne zvýraznené medzi ostatnými.

Vyučovací

jazyk

Vyučovací jazyk v materskej škole je štátny jazyk slovenskej republiky.

Spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom

Ukončenie absolvovania predprimárneho vzdelávania je na konci júna daného školského roka na slávnostnej „Rozlúčke predškolákov“ za účasti všetkých predškolákov, ich rodičov a pozvaných hostí. Osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania materská škola odovzdá len deťom, ktorých rodičia o to písomne požiadajú.

Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie predprimárneho vzdelávania

Materská škola je umiestnená v nehluchom, neprašnom prostredí s možnosťou pobytu na veľkej školskej záhrade s preliezkami a pieskoviskom, ktoré slúžia na pohybové a edukačné aktivity detí aj na bádateľskú činnosť v materskej škole. Materská škola je dvojtriedna v ktorej sa nachádzajú dve šatne, dve triedy, dve spálne, sociálne zariadenie, kuchyňa. V triedach je dostatočný priestor pre pohyb pre hru a ciele vzdelávacie aktivity. Hračky a pomôcky sú primerané veku detí. Prostredie materskej školy ovplyvňuje osobnosť dieťaťa, je útulné, príjemné a harmonické, pravidelne sa aktualizuje podľa ročných období. Činnosť pedagogických zamestnancov a detí uspokojuje jeho psychické, citové a telesné potreby. Počas školského roka sa snažíme v triedach vytvárať také prostredie, ktoré deťom pripomína určité významné udalosti a o ktorých si postupne rozširujeme poznatky a vedomosti. Nábytok síce nie je nový, ale spĺňa funkčnosť. K vybaveniu materskej školy patria aj hračky a didaktický materiál. Súčasťou je aj odborná a detská literatúra, telovýchovné náradie a náčinie, hudobné nástroje, didaktická technika, interaktívna tabuľa v každej triede – všetky pomôcky majú deti k dispozícii. Materská škola disponuje dostatočným množstvom výtvarného materiálu potrebného pre grafomotorické a pracovné aktivity detí. Zariadenia v našej materskej škole je vyhotovené z prírodných materiálov. Ležadlá sú nové, pružné, stabilné a dostatočne veľké.

Vnútorňý systém hodnotenia detí

Pedagogické hodnotenie výchovy a vzdelávania je systematický proces, ktorý vedie k určaniu kvality a výkonov vykazovaných deťmi, učiteľmi a vzdelávacím programom. Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov detí je poskytnúť dieťaťu a učiteľke spätnú väzbu o tom, ako dieťa zvládlo požiadavky, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké a v čom sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, usmernenie ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov, k zlepšeniu výkonu. Účelom nášho hodnotenia je získavať a efektívne využívať informácie a podklady slúžiace na rozpoznanie silných a slabých stránok dieťaťa, posudzovať výkon a závery aktivít v materskej škole. Ďalším kritériom je sledovanie a zaznamenanie individuálneho rozvoja detí, ich pokrok v učení, sebaobsluha, tempo a priebeh ich celkového vývoja. Hlavnou metódou kontroly a posudzovania výsledkov práce detí je pedagogické pozorovanie, ktoré učiteľka prevádza každodenne. Najčastejšie využívanými metódami hodnotenia sú: pozorovanie, hry, záznamy v pedagogickej diagnostike, spätná väzba, analýza produktov detskej činnosti, rozbor

pracovných listov, hodnotenie výtvarných prác i hodnotenie výkonu detí verejnosťou, vystavovanie prác detí, portfóliá, verbálne hodnotenia –rozhovory s deťmi, skupinová diskusia, diagnostický rozhovor, sebahodnotenie detí a vzájomné konzultácie učiteliek. Aby kontrola a hodnotenie boli efektívne a plnili svoje poslanie, vykonávame ich sústavne, systematicky. Dbáme na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali deti na úspešné a neúspešné. Výkon dieťaťa porovnávame s jeho výkonom, nie s výkonom ostatných detí.

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov v materskej

Hodnotenie zamestnancov školy prebieha podľa vnútorného systému kontroly a hodnotenia, ktorý je východiskom pre úspešnú riadiacu prácu, podmienkou pre kvalitnú realizáciu cieľov a úloh, ako aj prostriedkom na zvýšenie disciplíny v práci, zodpovednosti a aktivity pracovníkov. Je to proces, pomocou ktorého materská škola posudzuje pracovnú výkonnosť, plnenie úloh a požiadaviek, ktoré sú na zamestnanca kladené. Hodnotenie chápeme ako proces motivačný, stimulujúci zamestnancov k zvýšenej výkonnosti, pracovného úsilia, pracovnej spokojnosti a identifikácie zamestnancov so školou ako aj pozdvihnutie kultúry našej materskej školy. Problematika vnútorného systému kontroly a hodnotenia zamestnancov je podrobne rozpracovaná v ročnom pláne vnútornej kontroly školy.

Výchova a vzdelávanie detí so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami a zabezpečenie podmienok inkluzívneho vzdelávania

Naša MŠ vytvára podmienky na rozvoj osobnosti každého dieťaťa. Materská škola by v súčasnosti mala poskytovať podmienky pre inkluzívne vzdelávanie to naplňa ideu rovnosti šancí pre všetkých, rovnosti prístupu ku vzdelávaniu. Deti so špeciálnymi výchovno vzdelávacími potrebami majú právo začlenenia do najväčšieho počtu detí do bežných škôl, tried. Deti so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami sú deti so zdravotným znevýhodnením a deti so sociálne znevýhodneného prostredia, ale aj deti nadané. Táto časť našej výchovno - vzdelávacej činnosti vyžaduje náročnejšiu a komplexnejšiu prácu ako je práca s deťmi so štandardným vývinom.

Všeobecne platné princípy inkluzívneho vzdelávania :

1. Vzdelávanie pre všetkých,
2. Univerzálne a rovnaké vzdelávacie ciele (na výstupe vzdelávania),

3. Diverzia a adaptabilita na úrovni presnej identifikácie a diferencovanosti vstupných podmienok vo vzdelávaní,
4. Adaptácia procesu a postupu podmienok lokálnej komunity a jej potrieb,
5. Presah školských aktivít na lokálne aktivity a ich integrácia do činnosti školy,
6. Intenzívny profesijný vývin podieľajúcich sa pedagogických zamestnancov.

Uvedené princípy sa konkretizujú tak, aby boli zabezpečené nasledovné kritériá inkluzívneho vzdelávania.

Spravodlivosť a rovnosť výchovy a vzdelávania – všetky deti bez ohľadu na pohlavie, vierovyznanie, etickú, jazykovú, alebo kultúrnu príslušnosť, ekonomické zázemie a zdravotné znevýhodnenie majú rovnaký prístup k vzdelávaniu. Všetky deti majú rovnaký nárok na tie isté služby a rovnaký prístup.

Koordinované ciele a spolupráca - zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania vyžaduje úzku a intenzívnu spoluprácu všetkých zainteresovaných a dobre štrukturovaný tím podporujúci inkluzívnosť. Naša MŠ škola zabezpečuje intenzívnu komunikáciu s rodičmi, so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami, pričom je potrebné, aby rodičia detí a ďalší odborníci vytvárali koordinovaný tím, aby sa zabezpečili konkrétne potreby týchto detí.

Pripravenosť učiteliek pre inkluzívne vzdelávanie

Vo svojej výchovno - vzdelávacej činnosti vytvárame také podmienky, aby všetky učiteľky boli schopné identifikovať špeciálne potreby detí, samozrejme v úzkom kontakte s odborníkmi, ktorí túto identifikáciu vykonávajú na profesionálnej úrovni. Učiteľky svojou činnosťou sú schopné pristupovať k týmto deťom individuálne a zabezpečovať zmysluplný rozvoj individuálnych možností detí. Jedným z nástrojov takéhoto rozvoja je individualizácie vzdelávacích programov. Učiteľky vo svojej diagnostickej práci navzájom spolupracujú a tak hľadajú vhodné výchovno - vzdelávacie podmienky pre deti so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími podmienkami . Počas dochádzky detí do MŠ vytvárame podmienky na intenzívnu spoluprácu a komunikáciu s rodičmi týchto detí a so špecializovanými pracoviskami, ktoré o týchto deťoch rozhodujú.

Inkluzívne prostredie MŠ – svoju pozornosť zameriame na to, aby deťom so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami bol poskytnuté a dostupné špecificky prispôsobené zariadenie a materiál. Snažíme sa odbúrať všetky typy bariér, ktoré by mohli narušiť proces

inklúzie. Prostredie zabezpečujeme tak, aby sa čo v najväčšej miere spájali deti so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami s intaktnými deťmi.